

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΟΝΤΙΩΝ

Εκείνο που δεν είναι και τόσο γνωστό είναι ότι και το στόμα είναι μία ευαίσθητη περιοχή που χρειάζεται να προστατευθεί σε πολλές περιπτώσεις. Για την ακρίβεια το στόμα είναι η περιοχή που τραυματίζεται περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη στα σπορ όπου υπάρχει σωματική επαφή.

Γι' αυτό το λόγο πολλές αθλητικές ομοσπονδίες έχουν καταστήσει υποχρεωτική τη χρησιμοποίηση ειδικών προστατευτικών μέσων για την περιοχή του στόματος. Πολλά από αυτά τα σπορ είναι διαδεδομένα και στην Ελλάδα.

Σύμφωνα με την Αμερικανική Οδοντιατρική Ομοσπονδία ανάμεσα στα αθλήματα που απαιτείται η προστασία του στόματος συγκαταλέγονται το μπάσκετ, το βόλεϊ, το πόλο, η γυμναστική, η ποδηλασία, το σκέϊτμπορντ, το σέρφινγκ, το σκι, η πυγμαχία, η πάλη, η άρση βαρών και οι πολεμικές τέχνες.

Το στόμα προστατεύεται με μία ειδική κατασκευή που ονομάζεται στοματικός νάρθηκας (mouthguard) . Ο νάρθηκας είναι φτιαγμένος από ένα είδος μαλακού πλαστικού υλικού και αγκαλιάζει συνήθως τα πάνω δόντια. Υπάρχουν όμως και νάρθηκες που εφαρμόζουν ταυτόχρονα στα πάνω και στα κάτω δόντια και η κατασκευή τους είναι λίγο διαφορετική.

Ο στοματικός νάρθηκας φοριέται με σκοπό να απορροφήσει το μεγαλύτερο μέρος της δύναμης που έχει ένα κτύπημα στην περιοχή του στόματος και να μειώσει έτσι τις πιθανότητες τραυματισμού. Λειτουργεί δηλαδή όπως ένα μαξιλάρι επειδή απορροφά τον κραδασμό του χτυπήματος και συγχρόνως μοιράζει την πίεση σε όλη την περιοχή του στόματος, μειώνοντας την έντασή της.

Το στόμα έχει την ιδιαιτερότητα ότι αποτελείται από ένα συνδυασμό σκληρών ιστών (τα δόντια και τα οστά των γνάθων) και μαλακών (η γλώσσα, τα χείλη και οι παρειές). Μία αγκωνιά από έναν αντίπαλο στη διάρκεια ενός αγώνα μπάσκετ, το πέσιμο από το ποδήλατο ή μία δυνατή μπαλιά στο πρόσωπο μπορεί να σπρώξει βίαια τους μαλακούς ιστούς πάνω στα κοφτερά δόντια και να τους συνθλίψει ή να τους σκίσει.

Αν το χτύπημα είναι ακόμα πιο δυνατό εκτός από τα μαλακά μέρη μπορεί να υποστούν βλάβη και οι σκληροί ιστοί. Τα δόντια μπορεί να σπάσουν, να μετατοπιστούν από τη θέση τους, να βγουν τελείως ή να παραμείνουν μεν στη θέση τους αλλά να νεκρωθούν. Η άρθρωση μπορεί να υποστεί κάκωση και τα ίδια τα οστά των γνάθων μπορεί να υποστούν κάταγμα. Σε αυτά θα πρέπει να προστεθούν η πιθανότητα πρόκλησης λιποθυμίας, εγκεφαλικής διάσεισης, εγκεφαλικής αιμορραγίας και τραυματισμών της σπονδυλικής στήλης στην περιοχή του αυχένα.

Δρ Νίκος Παπαδόπουλος
Χειρουργός Οδοντίατρος Msc
99606565